

Overweging door Zr. Hermin

De tijd gaat zo snel! Nog niet zo lang geleden bezochten we Brazilië. Dit jaar was het een bijzonder bezoek, zowel voor mij als voor de Braziliaanse provincie. Tijdens het bezoek heeft Zr. Joérica Kátia Melo de gelofte voor het leven afgelegd en vernieuwden vier zusters hun geloften. Deze vijf jonge zusters waren blij en enthousiast dat ze geroepen zijn om onze congregatie te dienen.

Vorig jaar werd de Braziliaanse provincie uitgebreid met elf geassocieerde leden. Deze elf mensen vernieuwden eveneens hun belofte. We hebben van tevoren met hen gesproken over de betekenis van hun lidmaatschap voor hun persoonlijke leven. Zij voelen zich verantwoordelijk voor hun belofte en dragen het charisma van de congregatie uit in hun families en in de samenleving. Hiermee heeft het charisma *'barmhartige liefde'* een voedingsbodem gevonden.

Met deze gebeurtenissen zie ik een kracht ontstaan waarin zusters en geassocieerden elkaar ondersteunen in hun werk en voor elkaar bidden. Ik voel dat als een verandering in onze congregatie, en in het bijzonder in Brazilië. Ik realiseerde me dat verandering vraagt om moed en opoffering om iets nieuws te beginnen. En ik dacht meteen aan de tekst uit Jesaja 43, 19a: *"Zie, ik ga iets nieuws verrichten, nu ontkiemt het – heb je het nog niet gemerkt?"*

Verlangen naar verandering vereist betrokkenheid, offers brengen, moed en oprechtheid. Veranderingen zijn deel van een cyclus die je kunt vergelijken met de cyclus van de seizoenen, zoals we die in Europa kennen.

Als ik hier mijn dagelijkse wandeling maak en zie hoe de bladeren nu vallen om als voeding te dienen voor de nieuwe bladeren die in het voorjaar weer uitkomen, zie ik het leven weerspiegeld. De vallende bladeren van nu herinneren ons aan de vergankelijkheid. Daarmee kan ik alleen maar zeggen: Alles zal eindigen in de tijd.

ICB en financiële vergadering

Van 12 tot en met 15 november vonden voor de eerste keer in deze bestuursperiode de ICB en de financiële vergadering plaats. Behalve de twee nieuwe generale bestuursleden, Zr. Elisângela en Zr. Josephine, waren er ook andere nieuwelingen te verwelkomen: Zrs. Blandina Zagötö en Florentina Siregar, beiden uit Indonesië en Zr. Mary O'Rourke uit Ierland. Ook de facilitator was een nieuw gezicht. Deze keer begeleidde mevrouw Mirjam Dirx de vergadering. De bijeenkomst verliep in een open en hartelijke sfeer. Hartverwarmend waren de diverse blijken van belangstelling en betrokkenheid van gemeenschappen, zusters en geassocieerden in alle delen van onze congregatie.

Enkele weken voorafgaande aan de vergadering had het generaal bestuur de stukken naar de deelnemers gestuurd zodat iedereen zich inhoudelijk kon voorbereiden. Dat bleek een goede aanpassing te zijn waardoor de discussies tijdens de vergadering gefundeerd konden verlopen en er gerichte adviezen aan het generaal bestuur gegeven konden worden. Diverse onderwerpen passeerden de agenda. Uiteraard werd aan de hand van het jaarverslag terug gekeken op de periode na

het generaal kapittel van 2017. Dat gebeurde op maandag. Het generaal bestuur vertelde hun ervaringen tot nu toe en de verschillende delen van de congregatie lichtten de stand van zaken toe. Dat was een informatieve dag. Dinsdag was de dag van de discussies. Voorafgaande aan het gesprek, was er een korte gebedsdienst. Er werd gesproken over de missie van de congregatie in relatie tot de veranderingen in de samenleving. Daar kom je niet zo 1-2-3 over uitgesproken en dat gesprek zal zeker een vervolg gaan krijgen.

Een tweede onderwerp was de vorming van de post-provincie. Tijdens het generaal kapittel is uitvoerig gesproken over de manier waarop de voltooiing van een provincie gebeurt. De Amerikaanse zusters hebben de ruimte gekregen om te doen wat zij vonden passen en vormen sinds afgelopen augustus de enige post-provincie. Een tweede is in voorbereiding; de Engels/Ierse zusters volgen na de provinciedagen van 2019. Zowel Zr. Mel Ryley als Zr. Nora Hayes vertelden over hun ervaringen tot nu toe en dat was erg leerzaam. Zeker voor de delen die eveneens hun voltooiing naderen.

Het derde agendapunt voor de dinsdag was een nieuw onderwerp in de congregatie. Spraken we voor de pauze nog over de voltooiing, na de pauze stond het gesprek in het teken van de toekomst, van de vorming van een nieuw deel door de USA, Brazilië, de Filipijnen en Timor Leste. Dit idee werd tijdens het generaal kapittel geopperd en het kapittel gaf het generaal bestuur de opdracht mee om deze mogelijkheid als experiment te onderzoeken. De vier deelnemende delen hebben de wens uitgesproken om met elkaar aan de slag te gaan en de samenwerking te verstevigen zonder

**Let op: onze e-mailadressen zijn veranderd.
Kijk voor de juiste e-mailadressen in het Register 2018.**

daarbij de belangen van de gehele congregatie uit het oog te verliezen. Er zullen heel wat gesprekken plaats moeten vinden om afstanden en taalverschillen te overbruggen. Om slagvaardig hiermee om te gaan, zal er een commissie komen die het proces op gang brengt en ook organiseert. Uiteraard zal dit onderwerp jaarlijks in de ICB besproken worden.

De laatste discussie van deze dag ging over de ICC's die de komende jaren gehouden gaan worden. De vertegenwoordigers van de (pre- en post-)provincies maakten hun voorkeur kenbaar in de prioriteit. Er komt de komende jaren in ieder geval een ICC over de vorming van een internationale provincie en over het immateriële erfgoed waarbij ook de missie van de congregatie betrokken wordt.

De laatste dag was traditiegetrouw gewijd aan enkele korte, meer organisatorische onderwerpen zoals het verzenden van post, de website en Facebook. Uiteraard werden alle onderwerpen afgerond waarvan nog open eindjes waren blijven liggen. En net zoals de vergadering begon, werd ook afgesloten met een gebedsviering.

De donderdag was traditiegetrouw bedoeld voor de financiën. Het generaal bestuur had alle deelnemers aan de ICB uitgenodigd om ook bij de financiële vergadering te zijn. De Nederlandse provincie maakte het generaal bestuur opmerkzaam op artikel XI-2 uit de statuten waar beschreven staat wie aanwezig zijn bij de financiële vergadering. Bij wijze van experiment is de financiële vergadering doorgegaan zoals van tevoren was afgesproken; met alle leden die ook aanwezig waren tijdens de ICB vergadering. De heren Van den Bergh en Paffen waren aangeschoven en legden moeiteloos de situatie uit. Na een plenair deel werd nog met de verschillende (pre- en post-) provincies afzonderlijk gesproken.

Het is nu aan het generaal bestuur om met de gehoorde adviezen aan de slag te gaan.

Werkbezoek Filippijnen

Medio oktober werden Zr. Josephine en Zr. Elisângela hartelijk welkom geheten in de Filippijnen. Ze bezochten alle gemeenschappen en spraken met de zusters over hun leven als zuster, hun werk en hun missie. Er zijn op dit moment twee zusters die vanwege hun gezondheid wat extra hulp nodig hebben. Zr. Amy en Zr. Annie zijn op zoek naar een goede oplossing.

Zr. Elena Bencila is bijna klaar met haar studie. Ze hoopt volgend jaar april/mei af te studeren.

Zr. Catherine Ba-a werkt in het centrum voor gehandicapten en heeft het daar naar haar zin.

Zrs. Catherine en Jessica Magno beginnen volgend jaar aan hun voorbereidingen op de professie voor het leven.

Zr. Josephine heeft na dit werkbezoek een vakantie opgenomen en bleef daarom nog wat langer in de Filippijnen.

Werkbezoek Brazilië

Het is alweer enige maanden geleden dat Zr. Hermin en Zr. Elisângela afreisden naar Brazilië. Over dit werkbezoek is nog niets geschreven in een Briefing, vandaar dat we het nu opnemen.

Zr. Hermin en Zr. Elisângela hadden een goede tijd in Brazilië. Ze waren aanwezig toen vier jonge

zusters hun gelofte vernieuwden in Cabedelo. Ook waren ze aanwezig toen de elf geassocieerde leden hun belofte vernieuwden, eveneens in Cabedelo. En ze waren aanwezig bij de professie voor het leven van Zr. Joérica in Bayeux. Dat gebeurde in de parochiekerk waar Dom Gabriel de eucharistieviering leidde. Zr. Hermin nam de gelofte voor het leven af. Alle zusters van de provincie waren aanwezig en er werd feest gevierd.

Een werkbezoek bestaat niet alleen uit feestelijke gebeurtenissen. Beide bestuursleden bezochten alle gemeenschappen en voerden individuele gesprekken met iedere zuster en met het bestuur van de Braziliaanse provincie. Een van de bezoeken betrof de gemeenschap in Ibo. Deze gemeenschap gaat sluiten.

De bisschop heeft de zusters een nieuwe standplaats aangeboden, in een grotere plaats dan Ibo. Op dit moment treffen de zusters voorbereidingen om te vertrekken en elders te beginnen. Het nieuwe begin zal echter niet vóór het provinciaal kapittel zijn dat eind juni 2019 begint.

Net zoals in de Filippijnen gaat het ook goed met de studie van de jonge zusters in Brazilië.

Zr. LusINETTE da Silva Pereira wil volgend jaar afstuderen. Daarna begint voor haar de voorbereiding op de professie voor het leven.

Jubilea

Er zijn de afgelopen tijd heel wat jubilea gevierd of worden nog gevierd:

- 25 oktober** 70 jarige kloosterjubileum van Zr. Hubertino Bijmens (België) en Zr. Hèlène Vogels (Nederland)
- 3 november** 75-jarig kloosterjubileum Zr. Agnes van Doorn (België) Zr. Francinie Koers, Zr. Hermani Frederiks en Zr. Marianne Hoefnagels (allen Nederland)
65-jarige kloosterjubileum Zr. Josée Clijsters (België) Zr. Bep Holthuijsen, Zr. Bernadette Oostveen, Zr. Genoveva Smits, Zr. Hèlène Hilkens, Zr. Lien Tammer en Zr. Marij van Berlo (allen Nederland)
- 4 november** 50 jarig kloosterjubileum Zr. Delian de Brouwer (Nederland)
- 8 november** 80 jarig kloosterjubileum Zr. Balthazarina Buis (Nederland)
- 8 november** 60 jarig kloosterjubileum Zr. Agathe van Ham en Zr. Gerda Kramer (Nederland)
- 12 november** 65 jarig kloosterjubileum Zr. Barbara Ann Valentine (USA)
- 30 november** 12,5 jarig kloosterjubileum Zr. Elena Bencila (de Filippijnen)
- 7 december** 50 jarig kloosterjubileum Zr. Emerensia Situngkir (Indonesië)
- 29 december** 12,5 jarig kloosterjubileum Zr. Jeannetta Ginting, Zr. Yulita Wea, Zr. Elsa Sihotang, Zr. Celina Aa, Zr. Gonzalia Sinaga (allen Indonesië).

Indonesië

Op 23 november legden zes zusters in Indonesië de gelofte voor het leven af:

Zr. Lestiana Dhue, Zr. Ester Halawa, Zr. Germana Ndraha, Zr. Michaela Bahan, Zr. Masiana Haghe, Zr. Maureen Delu Kaka.

De feestelijkheden werden uitgebreid met de viering van de verschillende jubilea.

Overleden

Sinds 16 september zijn de volgende zusters overleden:

- 1-10-2018 Zr. Franciska Swanen in Tilburg (Nederland)
- 8-10-2018 Zr. Matea Wijaya in Sumba (Indonesië)
- 9-10-2018 Zr. Wilhelmin Limbong in Medan (Indonesië)
- 6-11-2018 Zr. Lidwien Puijn in Tilburg (Nederland)
- 12-11-2018 Zr. Dimphe Geers in Tilburg (Nederland)
- 08-12-2018 Zr. Lidwina Kartini (Indonesië)
- 11-12-2018 Zr. Hendrika ten Rouwelaar (Nederland)

Agenda

Het generaal bestuur heeft de komende weken geen werkbezoeken op het programma staan. Het generaal bestuur is gesloten van 21 december 2018 tot en met 1 januari 2019.

Zr. Elisângela heeft vakantie van 28 december 2018 tot 29 januari 2019.

**Wij wensen u gezegende kerstdagen
en bidden voor een bezielend 2019.**

